

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 43/11

Luksemburg, 5 maja 2011 r.

Wyrok w sprawie C-434/09

Shirley McCarthy / Secretary of State for the Home Department

Obywatel Unii, który nigdy nie skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się, nie może powoływać się na obywatelstwo Unii w celu zalegalizowania pobytu swego małżonka pochodzącego z państwa trzeciego

Tak długo jak taka osoba nie zostanie pozbawiona przysługującego jej prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, jej sytuacja nie wykazuje żadnego łącznika z jakąkolwiek sytuacją regulowaną przez prawo Unii

Prawo Unii pozwala współmałżonkowi obywatela państwa członkowskiego przebywającego zgodnie z prawem w innym państwie członkowskim na towarzyszenie swemu małżonkowi także wówczas, gdy ten pierwszy nie posiada przynależności państwowej żadnego z państw członkowskich Unii.

Shirley McCarthy, obywatelka Zjednoczonego Królestwa, posiada także obywatelstwo irlandzkie. Urodziła się i zawsze przebywała w Zjednoczonym Królestwie, a ponadto nigdy nie skorzystała z przysługującego jej prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium innych państw członkowskich Unii.

W następstwie zawarcia małżeństwa z obywatelem Jamajki S. McCarthy wystąpiła po raz pierwszy o wydanie jej paszportu irlandzkiego i go otrzymała. Następnie, jako obywatelka irlandzka pragnąca przebywać w Zjednoczonym Królestwie, zgodnie z prawem Unii wystąpiła do władz brytyjskich o wydanie dokumentu pobytowego. Jej małżonek wystąpił z kolei o zezwolenie na pobyt w charakterze współmałżonka obywatela Unii. Wnioski te zostały oddalone na tej podstawie, że S. McCarthy nie mogła uzasadnić swego pobytu prawem Unii i powoływać się na to prawo w celu zalegalizowania pobytu swego małżonka, ponieważ nigdy nie skorzystała z przysługującego jej prawa do przemieszczania się i pobytu na terytorium innych niż Zjednoczone Królestwo państw członkowskich.

Rozpatrujący ten spór Supreme Court of the United Kingdom (sąd najwyższy Zjednoczonego Królestwa) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy również S. McCarthy może powoływać się na normy prawa Unii mające na celu ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się na terytorium państw członkowskich.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał wyjaśnił przede wszystkim, że dyrektywa w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich¹ określa, w jaki sposób i pod jakimi warunkami obywatele europejscy mogą wykonywać przysługujące im prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Dyrektywa dotyczy przemieszczania przez obywatela Unii do państwa członkowskiego innego niż to, którego przynależność państwową posiada, lub jego pobytu w takim państwie.

W tym względzie Trybunał przypomniał, że zgodnie z jedną z zasad prawa międzynarodowego, znajdującą potwierdzenie w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77).

wolności², pobyt osoby – takiej jak S. McCarthy – w państwie członkowskim swojej przynależności państwowej nie może zostać uzależniony od spełnienia jakichkolwiek warunków. Trybunał stwierdził zatem, że przywołana powyżej dyrektywa nie może mieć na celu regulowania sytuacji takiej osoby.

Jednocześnie Trybunał wskazał, że okoliczność, iż obywatel Unii posiada przynależność państwową kilku państw członkowskich nie oznacza, że skorzystał on z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się. A zatem Trybunał orzekł, że **wspomniana dyrektywa nie ma zastosowania do sytuacji S. McCarthy**. W odniesieniu do małżonka S. McCarthy Trybunał stwierdził, że skoro nie jest on współmałżonkiem obywatela państwa członkowskiego, który skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się, on również nie może korzystać z praw przyznanych przez dyrektywę.

Następnie Trybunał przypomniał, że osoba taka jak S. McCarthy, która jest obywatelem co najmniej jednego państwa członkowskiego, posiada status obywatela Unii i może zatem powoływać się, także względem państwa członkowskiego swego pochodzenia, na prawa przysługujące jej w związku z owym statusem, w szczególności na prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Nieuwzględnienie przez władze krajowe irlandzkiej przynależności państwowej S. McCarthy do celów uznania prawa pobytu w Zjednoczonym Królestwie w żaden sposób nie wpływa jednak na jej prawo do pozostania na terytorium Zjednoczonego Królestwa ani na prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Decyzja krajowa nie wywołuje tym samym skutku w postaci pozbawienia S. McCarthy możliwości skutecznego korzystania z istoty innych praw przysługujących jej w związku z posiadanym przez nią statusem obywatelki Unii.

W konsekwencji Trybunał udzielił odpowiedzi, że wobec braku środków krajowych skutkujących pozbawieniem S. McCarthy możliwości skutecznego korzystania z istoty praw wynikających z posiadanego przez nią statusu obywatela Unii lub stanowiących przeszkodę w wykonywaniu przysługującego jej prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, sytuacja S. McCarthy nie wykazuje żadnego łącznika z sytuacjami regulowanymi przez prawo Unii i zastosowanie do niej znajduje jedynie prawo krajowe państwa członkowskiego. W tych okolicznościach **S. McCarthy nie może uzasadniać swego pobytu w Zjednoczonym Królestwie prawami nierozzerwalnie związanymi z obywatelstwem Unii**.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisana w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.